2021 m. liepos 7 d., trečiadienis

P9_TA(2021)0328

Su prekyba susiję COVID-19 protrūkio aspektai ir pasekmės

2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl su prekyba susijusių COVID-19 protrūkio aspektų ir pasekmių (2020/2117(INI))

(2022/C 99/02)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į 2021 m. vasario 18 d. Komisijos komunikatą „Prekybos politikos peržiūra. Atvira, tvari ir ryžtinga prekybos politika“ (COM(2021)0066),

— atsižvelgdamas į 2020 m. birželio 17 d. Komisijos baltąją knygą dėl sąlygų, susijusių su užsienio subsidijomis, suvienodinimo (COM(2020)0253),

— atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 27 d. Komisijos komunikatą „Proga Europai atsigauti ir paruošti dirvą naujai kartai“ (COM(2020)0456),

— atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikatą „Sąžininga, sveika ir aplinkai palanki maisto sistema pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo““(COM(2020)0381),

— atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 27 d. Komisijos komunikatą „Patikslinta 2020 m. Komisijos darbo programa“ (COM(2020)0440) ir į Komisijos Pirmininkės U. von der Leyen 2020 m. rugsėjo 16 d. ketinimų raštą Parlamento Pirmininkui D. M. Sassoli ir Kanclerei A. Merkel „Sąjungos padėtis 2020 m.“,

— atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikatą „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos grąžinimas į savo gyvenimą“ (COM(2020)0380),

— atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 11 d. Komisijos komunikatą „Naujas žiedinės ekonomikos veiksmų planas, kuriuo siekiama švaresnės ir konkurencingesnės Europos“ (COM(2020)0098),

— atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 10 d. Komisijos komunikatą „Nauja Europos pramonės strategija“ (COM(2020)0102),

— atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 10 d. Komisijos komunikatą „Tvarios ir skaitmeninės Europos MVĮ strategija“ (COM(2020)0103),

— atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 9 d. Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą komunikatą „Visapusiškos strategijos su Afrika kūrimas“ (JOIN(2020)0004),

— atsižvelgdamas į 2020 m. vasario 19 d. Komisijos komunikatą „Europos skaitmeninės ateities formavimas“ (COM(2020)0067),

— atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatą „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019)0640),

— atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 2 d. Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą komunikatą „Nauja ES ir JAV pasaulinių pokyčių darbotvarkė“ (JOIN(2020)0022),

— atsižvelgdamas į 2018 m. vasario 26 d. Komisijos tarnybų neoficialų dokumentą dėl grįžtamosios informacijos ir tolesnių galimybių gerinti prekybos ir darnaus vystymosi skyrių ES laisvosios prekybos susitarimuose įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą ir 15 punktų veiksmų planą dėl prekybos ir darnaus vystymosi skyrių,

— atsižvelgdamas į 2015 m. spalio 14 d. Komisijos komunikatą „Prekyba visiems. Atsakingesnės prekybos ir investicijų politikos kūrimas“ (COM(2015)0497),

— atsižvelgdamas į 21-ojoje Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferencijoje priimtą susitarimą (Paryžiaus susitarimas),

— atsižvelgdamas į JT Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. ir į darnaus vystymosi tikslus (DVT),

— atsižvelgdamas į savo 2020 m. lapkričio 26 d. rezoliuciją dėl ES prekybos politikos peržiūros ([1]), 2021 m. birželio 9 d. rezoliuciją „ES biologinės įvairovės strategija iki 2030 m. Gamtos grąžinimas į savo gyvenimą ([2]), 2021 m. gegužės 20 d. rezoliuciją „Europos skaitmeninės ateities kūrimas: kliūčių bendrosios skaitmeninės rinkos veikimui šalinimas ir dirbtinio intelekto naudojimo gerinimas siekiant naudos vartotojams Europos Sąjungoje“ ([3]), 2021 m. kovo 25 d. rezoliuciją dėl ES tvaraus turizmo strategijos parengimo ([4]), 2021 m. kovo 10 d. rezoliuciją dėl su PPO taisyklėmis suderinamo ES pasienio anglies dioksido mokesčio mechanizmo kūrimo ([5]), 2021 m. kovo 10 d. rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai dėl įmonėms tenkančios išsamaus patikrinimo prievolės ir įmonių atskaitomybės ([6]), 2021 m. vasario 10 d. rezoliuciją dėl naujo žiedinės ekonomikos veiksmų plano, ([7]), 2020 m. lapkričio 25 d. rezoliuciją dėl naujos Europos pramonės strategijos ([8]), 2020 m. spalio 7 d. rezoliuciją „Bendros prekybos politikos įgyvendinimas. 2018 m. metinė ataskaita“ ([9]), 2020 m. rugsėjo 16 d. rezoliuciją dėl ES veiksmų, kuriais siekiama apsaugoti ir atkurti pasaulio miškus, stiprinimo ([10]), 2019 m. lapkričio 28 d. rezoliuciją dėl kritinės klimato ir aplinkos padėties ([11]), 2017 m. gruodžio 12 d. rezoliuciją dėl skaitmeninės prekybos strategijos kūrimo ([12]), 2016 m. liepos 5 d. rezoliuciją dėl naujos perspektyvios ir novatoriškos ateities strategijos dėl prekybos ir investicijų ([13]),

— atsižvelgdamas į savo Tarptautinės prekybos komiteto 2021 m. balandžio 15 d. nuomonę „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos grąžinimas į savo gyvenimą“,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Vystymosi komiteto ir Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto nuomones,

— atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto pranešimą (A9-0190/2021),

A. kadangi COVID-19 sukėlė pasaulinę pandemiją, dėl kurios kilo precedento neturinti pasaulinė sveikatos, ekonomikos, socialinė ir humanitarinė krizė, lėmusi neregėto masto tarptautinės prekybos kliūtis ir sutrikimus, kurie virusui plintant ją smarkiai apribojo, todėl mažėja pasaulinė gamyba ir užimtumas, tiesioginių užsienio investicijų (TUI) lygis ir didėja geopolitinė įtampa;

B. kadangi pandemija atskleidė strateginį pažeidžiamumą ES ir pasaulinėse tiekimo grandinėse, be kita ko, svarbiausių žaliavų ir būtiniausių medicinos prekių, pvz., asmeninių apsaugos priemonių ir veikliųjų vaistų sudedamųjų dalių, tiekimo grandinėse, ir parodė, kad reikia didinti atsparumą ir diversifikaciją pasauliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis;

C. kadangi COVID-19 protrūkis dar labiau padidino nelygybę ir sustiprino piliečių susirūpinimą dėl darbo vietų praradimo tam tikruose sektoriuose, kintančio darbo pobūdžio ir spaudimo darbuotojų darbo užmokesčiui bei teisėms; kadangi šias problemas būtina spręsti siekiant išlaikyti visuomenės paramą pasaulinei prekybai;

D. kadangi kyla pavojus, kad COVID-19 protrūkis gali sukelti atsilikimą visame pasaulyje kovojant su klimato kaita, taigi reikalingi pasaulinio lygmens veiksmai ir bendradarbiavimas, kad būtų galima sukurti politikos priemones ir racionalizuoti klimato politikos veiksmus vidaus ir išorės politikoje, nes vien tik vakcinos nepakaks siekiant įveikti socialinę, aplinkos srities ir ekonominę krizę, kurią sukėlė COVID-19;

([1]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0337.
([2]) Priimti tekstai, P9_TA(2021)0277.
([3]) Priimti tekstai, P9_TA(2021)0261.
([4]) Priimti tekstai, P9_TA(2021)0109.
([5]) Priimti tekstai, P9_TA(2021)0071.
([6]) Priimti tekstai, P9_TA(2021)0073.
([7]) Priimti tekstai, P9_TA(2021)0040.
([8]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0321.
([9]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0252.
([10]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0212.
([11]) Priimti tekstai, P9_TA(2019)0078.
([12]) OL C 369, 2018 10 11, p. 22.
([13]) OL C 101, 2018 3 16, p. 30.

2021 m. liepos 7 d., trečiadienis

E. kadangi nors Europos Sąjunga labai sumažino viduje išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, bet su importu į ES susijęs išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis nuolat didėja, todėl kenkiama Sąjungos pastangoms sumažinti jos pasaulyje išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį;

F. kadangi, remiantis Tarptautinio valiutos fondo skaičiavimais, 2022 m. tarptautinė prekyba prekėmis ir paslaugomis turėtų išaugti 8,4 proc. ([14]) ir atsigaunant po COVID-19 pandemijos turi būti visapusiškai pasitelkiama prekybos politika; kadangi nors Komisija parengė komunikatą dėl prekybos politikos peržiūros, ji taip pat turi vykdyti nuolatinį dialogą su Europos Parlamentu užtikrindama skaidrumą, nes jis atliks svarbų vaidmenį įgyvendinimo procese, taip pat parengti strategiją, kaip didinti ES atsparumą ir strateginį savarankiškumą, įskaitant specialiai pritaikytas politikos priemones ir mechanizmus vidaus gamybos, perkėlimo į artimas šalis, tiekėjų įvairinimo ir atsargų kaupimo srityse;

G. kadangi ES, kaip didžiausias pasaulyje prekybos blokas, turintis platų prekybos susitarimų tinklą, yra didžiausia veikėja pasaulio prekybos arenoje ir turi unikalią galimybę bendradarbiauti pasauliniu mastu, skatinti diegti ES standartus, vertybes ir tvarumo sistemas šalyse partnerėse ir užtikrinti tvarų pasaulio ekonomikos atsigavimą pagal Europos žaliąjį kursą ir Paryžiaus susitarimą;

H. kadangi susiskaldymas Pasaulio prekybos organizacijoje (PPO) ir neatidėliotinas jos reformos poreikis apsunkino veiksmų, kad pasaulinės tiekimo grandinės liktų atviros, koordinavimą ir šiuo metu prioritetas turi būti teikiamas pasitikėjimo daugiašalėmis institucijomis, kaip veikėjomis, galinčiomis užtikrinti pasaulinį atsaką, atkūrimui darant sparčią pažangą diskusijose dėl PPO prekybos ir sveikatos srities iniciatyvos;

I. kadangi svarbu, kad PPO ir kitos tarptautinės organizacijos, visų pirma Pasaulio sveikatos organizacija (PSO), JT institucijos ir Pasaulio bankas, glaudžiai bendradarbiautų, kad būtų imtasi visapusiškų priemonių krizei įveikti, ypač daug dėmesio skiriant sveikatos srities ir ekonominiams padariniams besivystančiose šalyse;

Sąžiningos, atsparios ir ekologiškos vertės grandinės

1. pabrėžia, kad prekybos politika atsidūrė kryžkelėje; pažymi, kad geopolitinė realybė pasikeitė, ir pabrėžia, kad ES dar turi rasti savo vietą šioje naujoje aplinkoje; yra įsitikinęs, kad COVID-19 padidino poreikį atlikti išsamią ES prekybos politikos peržiūrą; pabrėžia, kad Parlamentas yra pasirengęs aktyviai prisidėti prie prekybos politikos peržiūros;

2. pabrėžia sąžiningų, atsparių ir tvarių vertės grandinių, kuriose paisoma žmogaus teisių, darbuotojų teisių ir aplinkosaugos standartų, svarbą; primena, kad privalomas išsamus patikrinimas tiekimo grandinės turėtų būti priemonė šiam tikslui pasiekti; pabrėžia, kad daugiau dėmesio reikėtų skirti pažeidžiamai labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių Europos Sąjungoje ir, visų pirma, besivystančiose šalyse padėčiai, nes didelės įmonės, tikėtina, yra labiau pajėgios įveikti išorinius sukrėtimus; pabrėžia, kad svarbu vykdyti strateginį prognozavimą, kad būtų pagerintas ES ir besivystančių šalių pasirengimas ir atsparumas bet kokiems būsimiems sukrėtimams ir sveikatos krizėms, įskaitant naujų ligų mutacijų atsiradimą ir būsimas pandemijas, ir būtų galima parengti perspektyvias strategijas ir atsakomąsias priemones; pabrėžia, kad pagrindinis ES tvarios tiekimo grandinės strategijos ramstis būtų reikalavimas, kad įmonėms, kurios yra itin susijusios su tarptautinėmis tiekimo grandinėmis, būtų numatyti teisiškai privalomi ataskaitų teikimo reikalavimai atliekant būsimą Nefinansinės informacijos atskleidimo direktyvos peržiūrą ([15]);

3. ragina ES užtikrinti, kad prekyba būtų naudinga ir ekonominiu atžvilgiu nepalankioje padėtyje esantiems subjektams; todėl primena, kad konkretūs veiksmai, kuriais skatinamos sąžiningos ir etiškos prekybos sistemos, dėl kurių Komisija prisiėmė įsipareigojimus strategijoje „Prekyba visiems“, tapo dar aktualesni dabartinėmis aplinkybėmis, atsižvelgiant į tai, kad sąžiningos prekybos iniciatyvomis taikant metodą „iš apačios į viršų“ galima užtikrinti, kad prekyba būtų naudinga ekonominiu atžvilgiu nepalankioje padėtyje esantiems tiekimo grandinės dalyviams; pabrėžia numatomų ilgalaikių užsakymų svarbą ir atkreipia dėmesį į tokio pobūdžio sėkmingas užsakymų sistemas sąžiningos prekybos sektoriuje;

([14]) Tarptautinis valiutos fondas. *World Economic Outlook: Managing Divergent Recoveries (Pasaulio ekonomikos perspektyvos. Skirtingų ekonomikos atsigavimo būdų valdymas),* 2021 m. balandžio mėn.

([15]) 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/95/ES, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2013/34/ES nuostatos dėl tam tikrų didžiųjų įmonių ir grupių nefinansinės ir įvairovės informacijos atskleidimo (OL L 330, 2014 11 15, p. 1).

4. ragina Komisiją skatinti sąžiningos prekybos iniciatyvas pasitelkiant ES programas, įtraukiant jaunimą ir privatųjį sektorių į išorės veiksmus apskritai, įgyvendinant prekybos ir darnaus vystymosi skyrius, pasitelkiant ES delegacijas, taip pat atlyginant už geriausią praktiką ir sudarant palankesnes sąlygas keitimuisi žiniomis tarp vietos, regioninių, nacionalinių valdžios institucijų, pilietinės visuomenės, mokyklų ir universitetų Europos Sąjungoje, be kita ko, išplečiant Sąžiningos ir etiškos prekybos ES miestų apdovanojimą mokykloms ir universitetams ir organizuojant Briuselyje kasmetinę sąžiningos prekybos savaitę, kurios rengėjas būtų Komisija; prašo, kad Komisija praneštų apie paramą ES ir valstybių narių sąžiningos prekybos iniciatyvoms;

5. pažymi, kad pasaulinėse vertės grandinėse dažnai daromas asimetrinis poveikis, be kita ko, mažiausiai išsivysčiusioms šalims, matomas netolygus rizikos pasiskirstymas ir neproporcingai neigiamas poveikis moterims; apgailestauja dėl to, kad pandemijos metu dėl šio netolygaus pasiskirstymo kai kurios Europos įmonės mažesnės paklausos sąnaudas perkėlė į savo tiekimo grandinę, be kita, ir besivystančiose šalyse, ir anuliuodavo jau pagamintus, o kai kuriais atvejais net išsiųstus užsakymus; ragina Komisiją bendradarbiauti su valstybėmis narėmis, vietos valdžios institucijomis, privačiuoju sektoriumi ir pilietine visuomene, kad būtų užtikrintas teisingesnis neigiamo poveikio ir rizikos pasiskirstymas visoje tiekimo grandinėje; ragina Komisiją iki 2021 m., kuriuos JT paskelbė tarptautiniais vaikų darbo panaikinimo metais, pabaigos, pateikti konkrečius pasiūlymus, atsižvelgiant į savo įsipareigojimą visiškai netoleruoti vaikų darbo;

6. pabrėžia, kad turizmo vertės grandinė yra viena iš pagrindinių Europos pramonės ekosistemų; ryšium su tuo pabrėžia, kad dėl kelionių ir tiekimo grandinių apribojimų, kuriuos sukėlė krizė COVID-19, su turizmu susiję sektoriai, pvz., apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų sektorius, taip pat kitos svarbios pramonės šakos (aviacijos, automobilių, plieno, laivų statybos ir jūrų pramonės) patiria prekybos ir ekonominį nuosmukį;

7. pabrėžia, kad reikalingos veiksmingos taisyklės, kuriomis tiek vidaus rinkoje, tiek trečiųjų šalių rinkose būtų galima užtikrinti sąžiningą konkurenciją ir vienodas sąlygas Europos įmonėms, siekiant sukurti abipusiai naudingus prekybos santykius su tarptautiniais partneriais ir apsaugoti bendrąją rinką nuo ES nepriklausančių šalių subjektų, mėginančių pasinaudoti dabartine krize, agresyvių investavimo strategijų; pabrėžia prekybos apsaugos priemonių svarbą šioje srityje; pabrėžia, kad vykdymo užtikrinimo reglamentu turėtų būti teigiamai prisidedama siekiant sąžiningos konkurencijos ir vienodų sąlygų užtikrinimo tikslo, ir pabrėžia, kad prekybos ir darnaus vystymosi skyriai yra neatsiejama prekybos politikos dalis;

8. ragina Komisiją 2021 m. skubiai baigti rengti ES prekybos apsaugos priemonių rinkinį teikiant pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kartu pateikiant poveikio vertinimus ir pirmenybę skiriant kovos su prievarta priemonei, priemonei, kuria kovojama su iškraipymais, kuriuos lemia užsienio subsidijos ir valstybės valdomos įmonės, ir užbaigti derybas dėl tarptautinių viešųjų pirkimų priemonės; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia trečiųjų šalių ekstrateritorinių sankcijų prievartinį poveikį ir būtinybę apsaugoti finansinių priemonių veikimą nuo tokių priemonių; atkreipia dėmesį į valstybės finansinės intervencijos svarbą COVID-19 pandemijos metu;

9. yra įsitikinęs, kad atvirumas turėtų būti neatsiejamas nuo mūsų strateginių sektorių apsaugojimo ir turėtų būti glaudžiai susietas su plataus užmojo bei į ateitį orientuota pramonės politika, atitinkančia žaliąjį kursą ir skaitmeninę strategiją, kuri gali padidinti ES gebėjimus įveikti būsimus sukrėtimus strateginiuose sektoriuose, paskatinti ekonomikos atsigavimą ir užtikrinti ES įmonių konkurencingumą, kuriant kokybiškas darbo vietas ir užtikrinant, kad Europa atliktų pagrindinį vaidmenį gaminant novatoriškas prekes ir teikiant ateities paslaugas;

10. mano, kad tiekimo grandinės įvairinimas ir atsparumas turėtų būti pagrindinis peržiūrėtos ES prekybos politikos prioritetas; pabrėžia prekybos ir saugumo interesų susiejimą ir ragina proporcingai stiprinti ir užtikrinti tiesioginių užsienio investicijų tikrinimą, taip papildant ir remiant valstybių narių pastangas vykdyti tokį tikrinimą ir apsaugoti Europos strateginius sektorius, užkertant kelią žalingos ir lengvai išnaudojamos ekonominės priklausomybės nuo ne ES subjektų atsiradimui;

11. yra įsitikinęs, kad ES yra pernelyg priklausoma nuo riboto skaičiaus ypatingos svarbos žaliavų, prekių, visų pirma medicinos ir farmacijos prekių, tiekėjų ir paslaugų teikėjų ir kad tai kenkia jos strateginiam savarankiškumui ir geopolitiniams tikslams; primygtinai ragina ES panaikinti šią nepageidaujamą priklausomybę taikant ir horizontaliai derinant įvairias politikos priemones, kuriomis įmonės būtų skatinamos kaupti atsargas, didinti gamybą ir įvairinti išteklių gavimo strategijas ir, jei reikia, skatinti veiklos perkėlimą į artimas šalis ir jos susigrąžinimą, nes taip galėtų būti sukurta naujų prekybos galimybių partneriams rytinėse ir pietinėse kaimyninėse šalyse, tačiau kartu būtinas reglamentavimo strateginiuose sektoriuose derinimas;

2021 m. liepos 7 d., trečiadienis

12. pabrėžia COVID-19 krizės metu išryškėjusią riziką ypatingos svarbos tiekimo grandinėms ir ragina Komisiją būsimoje pramonės strategijoje ypatingą dėmesį skirti ES tiekimo grandinių tvarumui ir nustatyti, kuriose tiekimo grandinėse reikėtų užtikrinti didesnį atsparumą vykdant tiekimo įvairinimą, veiklos sugrąžinimą ir atsargų kaupimą; vis dėlto mano, kad įmonės galiausiai turėtų pačios nuspręsti, kaip valdyti savo pasaulines tiekimo grandines;

13. atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija turėtų skatinti žiedinę ekonomiką pasauliniu lygmeniu, ir pabrėžia vaidmenį, kurį prekybos susitarimai turėtų atlikti stiprinant žiedinės ekonomikos tikslus, įvairinant pasiūlą ir stiprinant atvirus prekybos santykius ypatingos svarbos prekių ir paslaugų atveju, ir kad trumpinant ar keičiant tiekimo grandines į ES kaimynines šalis ir Afriką gali būti daromas teigiamas poveikis jų tvariam, ekologiškam, integraciniam ir atspariam ekonomikos augimui, taip pat ES strateginiams interesams;

14. pažymi, kad pandemijos metu toliau veikė ES žemės ūkio maisto produktų tiekimo grandinės, tačiau apgailestauja dėl to, kad dėl eksporto apribojimų ir prekybos kliūčių jose būta nemažai sutrikimų; pažymi, kad Žemės ūkio rinkų informacinė sistema (AMIS), kuri vienija pagrindines prekybos žemės ūkio prekėmis šalis siekiant padidinti maisto rinkos skaidrumą ir užtikrinti politinį atsaką aprūpinimo maistu labui, gali būti laikoma gerosios praktikos pavyzdžiu; ragina Komisiją išnagrinėti, ar šis modelis galėtų būti naudojamas ir kitose vertės grandinėse; pritaria veiksmams, kuriais sudaromos palankesnės sąlygos prekybai siekiant skatinti maisto saugos standartus ir sanitarijos ir fitosanitarijos priemones reaguojant į COVID-19; pažymi, kad, remiantis Jungtinių Tautų Pasaulio maisto programos (PMP) duomenimis, dėl COVID-19 265 mln. žmonių iškilo didelis maisto trūkumo pavojus 2020 m. mažas ir vidutines pajamas gaunančiose šalyse ir tai yra 130 mln. didesnis skaičius nei 2019 m.; ragina Komisiją nustatyti ir bendradarbiaujant su JT išanalizuoti tinkamiausias priemones, kuriomis būtų užtikrinta, kad ši pandemija nevirstų maisto krize besivystančiose šalyse;

15. ragina Komisiją parengti skaitmeninės prekybos strategiją, kuria būtų siekiama padidinti Europos įmonių patekimą į rinką, sustiprinti skaitmeninę infrastruktūrą, suderinti reglamentavimo sistemas, modernizuoti prekybos ir muitų priemones ir apsaugoti ES piliečių teises pagal Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą ([16]);

16. ragina Komisiją vykdyti išsamius vertinimus, ar naujoji ES modelio sąlyga dėl duomenų srautų išsaugos europiečių duomenų apsaugą ir teises į privatumą kilus ginčui su prekybos partneriu; pabrėžia, kad esamos ir būsimos priemonės, kuriomis saugomos pagrindinės teisės į privatumą ir užtikrinama asmens duomenų apsauga, neturi būti silpninamos dėl tarptautinių prekybos susitarimų; primygtinai ragina Komisiją vertinant trečiųjų šalių tinkamumą, atsižvelgti į atitinkamus jų įsipareigojimus, be kita ko, dėl tolesnio duomenų perdavimo;

17. pabrėžia, kad dėl COVID-19 paspartėjo skaitmeninė revoliucija, ir pripažįsta, jog svarbu, kad ES imtųsi vadovaujamo vaidmens nustatant tvarios, skaitmeninėmis technologijomis grindžiamos pasaulinės ekonomikos standartus ir užtikrinant tarptautinių duomenų srautų atvirumą, siekiant sparčiai pašalinti įvairias prekybos barjerus ir kliūtis; pabrėžia, kad ES, prisiimdama dvišalius ir daugiašalius įsipareigojimus ir vykdydama dvišales ir keliašales derybas dėl e. prekybos ir palankesnių sąlygų investicijoms, gali nustatyti pasaulinį sąžiningos ir atsparios skaitmeninės prekybos standartą; pabrėžia, kad ES ir JK prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo skaitmeninis skyrius gali būti pavyzdys būsimiems prekybos susitarimams;

18. ragina numatyti paskatas, be kita ko, taikant individualiai pritaikytas teisines nuostatas dėl valstybės pagalbos, ES įmonėms, kad jos padidintų savo tiekimo grandinių tvarumą ir sutrumpintų arba pakeistų savo tiekimo grandines ten, kur tai naudinga ES ekonomikai, tvarumo labui, geopolitiniams tikslams ir (arba) strateginei autonomijai, siekiant užtikrinti, kad išorės socialinės, aplinkosauginės ir ekonominės sąnaudos būtų visapusiškai įtrauktos į kainą, vadovaujantis tokiomis ES politikos priemonėmis, kaip antai, strategija „Nuo ūkio iki stalo“, Žiedinės ekonomikos veiksmų planas ir Biologinės įvairovės strategija, ir sustiprinti ES veiksmus, kuriais siekiama apsaugoti ir atkurti pasaulio miškus;

19. ragina Komisiją nuodugniai išnagrinėti, kaip ir kokiu mastu naujos ir perversminės technologijos perduodamos iš ES autoritarinėms valstybėms per prekybos ir investicijų srautus; ragina Komisiją pasiūlyti naujų priemonių tokiam perdavimui apriboti ir, be kita ko, bendradarbiauti tiekimo grandinių klausimais su panašiai mąstančiais partneriais; ragina pradėti dialogą dėl puslaidininkių su Taivanu;

([16]) 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

2021 m. liepos 7 d., trečiadienis

Prekybos ypatingos svarbos sveikatos produktais politika. COVID-19 krizės metu įgyta patirtis

20. pabrėžia, kad tarptautinės prekybos valdymui, pagal kurį tarptautinis bendradarbiavimas yra svarbesnis už konkurenciją, tenka labai svarbus vaidmuo sparčiai vystant medicininį gydymą ir kuriant vakcinas, sparčiai plečiant gamybą, kuriant atsparias pasaulines vertės grandines ir užtikrinant vienodas galimybes patekti į pasaulinę rinką, ir šiomis aplinkybėmis pabrėžia, kad dabartinė pandemija turėtų paskatinti stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą ir pasaulinį pasirengimą ekstremalioms sveikatos situacijoms, todėl ES ir valstybės narės turi toliau veikti kartu kaip Europos komanda; pabrėžia, kad reikia šalinti su prekyba susijusias pandemijos ir zoonozių priežastis, pvz., prekybos poveikį biosferos degradacijai;

21. palankiai vertina kelių vyriausybių vadovų pasiūlymą sudaryti tarptautinį susitarimą dėl reagavimo į pandemiją ir ragina į jį įtraukti tvirtą prekybos ramstį; pabrėžia, kad tarptautine prekybos sistema turi būti skatinamas bendradarbiavimas ir įdiegti struktūriniai bei greitojo reagavimo mechanizmai, kurie padėtų vyriausybėms įveikti su ekstremaliomis sveikatos situacijomis susijusius iššūkius; pabrėžia, kad tokios priemonės turėtų apimti, viena vertus, poreikiais grindžiamą požiūrį į paklausą, pagal kurį būtų teikiamas bendras finansavimas ir vykdomi pasauliniu mastu koordinuojami išankstiniai pirkimai, ir, kita vertus, integruotą su pasiūla susijusią strategiją, skirtą gamybos pajėgumams visoje vertės grandinėje didinti; pažymi, kad būtina pažanga siekiant skaidrumo, susijusio su esamomis atsargomis, pasauliniais tiekimo tinklais, gamybos pajėgumais ir būtiniausių sveikatos produktų kainodara, įgyvendinant ir plėtojant su visuomenės sveikatos saugumu susijusias išimtis intelektinės nuosavybės teisių sistemoje, didinant pasaulinį esminių paslaugų judumą, apsaugant ir skatinant MVĮ atsparumą ir kuriant tarpsektorinį požiūrį siekiant pašalinti neigiamą sveikatos krizių poveikį lyčių lygybei, pajamų lygybei ir mažumų padėčiai;

22. ragina 12-ojoje PPO ministrų konferencijoje įsteigti naują Prekybos ir sveikatos komitetą, kad būtų parengtos gairės, kaip vyriausybės gali įgyvendinti esamas išimtis ir lankstumą tarptautinėje prekybos teisėje siekiant padidinti visuomenės sveikatos saugumą, ir kokie turi būti įdiegti mechanizmai siekiant pagerinti visuotinį atsaką į ekstremalias sveikatos situacijas ir sukurtas pagrindas prekybos ramsčiui derybose dėl būsimo tarptautinio susitarimo dėl reagavimo į pandemiją;

23. pabrėžia, kad pasaulinėms žaliavų tiekimo, vakcinų gamybos ir platinimo grandinėms būtinas prekybos santykių atvirumas; pabrėžia, kad protekcionizmas vakcinų gamybos ir platinimo srityje gali trukdyti užtikrinti atsaką į pasaulinę pandemiją; todėl atkreipia dėmesį į žalingą vienašalių priemonių, pvz., eksporto apribojimų ir draudimų, taip pat pasaulinių atsargų skaidrumo stokos ir dėl to vykdomo spekuliavimo ribotų būtiniausių prekių kainomis, poveikį, ypač mažas ir vidutines pajamas gaunančioms šalims; todėl ragina ES skatinti ne vėliau kaip 2021 m. pabaigoje patvirtinti PPO prekybos ir sveikatos srities iniciatyvą, skatinti tvirtesnį pasaulinį bendradarbiavimą ir kelti didesnius reikalavimus dėl didesnio medicinos reikmenų teikimo, gamybos ir kainų skaidrumo, pasaulinės sveikatos priežiūros sistemų atsparumo ir prieinamų bei įperkamų medicinos reikmenų ir paslaugų; ragina ES užtikrinti, kad ateityje išankstinės pirkimo sutartys būtų visapusiškai viešinamos, visų pirma tuomet, kai jos susijusios su naujos kartos vakcinomis;

24. ragina ES įtraukti įsipareigojimus, susijusius su komercinėmis paslaptimis, nuosavybiniais duomenimis ir technologijos perdavimu, ir primygtinai reikalauja užtikrinti būtiną tiekėjų veiklos skaidrumą, be kita ko, numatant kiekvieno produkto sąnaudų ir pelno analizę;

25. yra susirūpinęs dėl to, kad pastaruoju metu pagrindinės gamybos šalys, pvz., JAV, Jungtinė Karalystė, Kinija ir Indija, taip pat kiek mažesniu mastu ES padidino vakcinų eksporto apribojimus, ir pabrėžia, kad dėl to gali kilti pavojus sparčiam vakcinų gamybos pajėgumų didinimui visame pasaulyje, būti trikdomos gamybos grandinės ir imtasi atsakomųjų veiksmų; primygtinai ragina Komisiją bendradarbiauti su šalimis gamintojomis, kad būtų greitai pašalintos eksporto kliūtys; dar kartą patvirtina, kad ES eksporto leidimų tvarka yra laikina priemonė, naudojama tik kaip paskutinė išeitis, ir ji turėtų tapti skaidrumo mechanizmu; primygtinai reikalauja užtikrinti savalaikę ir visapusišką prieigą prie tokių duomenų; pabrėžia, kad didesnis skaidrumas padidino ES piliečių pasitikėjimą ES vakcinų platinimo procesu ir COVID-19 pandemijos valdymu;

26. yra labai susirūpinęs dėl didėjančio COVID-19 viruso atmainų skaičiaus; pabrėžia, kad dėl nepakankamos vakcinų gamybos ir platinimo trečiosiose šalyse gali padaugėti skirtingų naujų tipų atmainų; pripažįsta, kad ES yra viena iš didžiausių vakcinų eksportuotojų į trečiąsias šalis, tačiau absoliučiais skaičiais šio eksporto dar nepakanka pasaulinei pandemijai įveikti; pabrėžia, kad šiuo metu pagal COVAX priemonę nepajėgiama platinti vakcinas labiausiai pažeidžiamiems asmenims; pabrėžia, kad laiku prieinamos vakcinos visame pasaulyje gali būti naudingos pasaulio

ekonomikos ir ES ekonomikos atsigavimui ir atsparumui; ragina Komisiją tęsti veiksmingas vakcinomis ir medicinos reikmenimis grindžiamas diplomatijos priemones, siekiant didinti ES patikimumą ir gerinti diplomatinį įvaizdį ir ragina dėti daugiau tarptautinių pastangų siekiant paspartinti vakcinų pristatymą COVAX;

27. pabrėžia, kad vakcinos nuo COVID-19 ir jo atmainų turėtų būti visuotinė viešoji gėrybė ir kad skubios daugiašalės pastangos turėtų būti sutelktos į teisingą vakcinų paskirstymą visame pasaulyje, sparčiai didinant pasaulinius gamybos pajėgumus ir nustatant veiksmingas partnerystes bei technologijų perdavimą, be kita ko, mažas ir vidutines pajamas gaunančiose šalyse; pabrėžia, kad, remiantis įgyta patirtimi, labai svarbu toliau tobulinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sistemas, skirtas vakcinoms ir kitoms esminėms sveikatos technologijoms kurti ir gaminti; palankiai vertina 2021 m. kovo 8–9 d. vykusį pasaulinį aukščiausiojo lygio susitikimą COVID-19 vakcinų tiekimo grandinės ir gamybos klausimais ir ragina sukurti struktūrines platformas, kad būtų galima greitai padidinti vakcinų gamybą daugiau šalių, ir jos galėtų įgyti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės tarpuskaitos centro formą, siekiant suburti privačiojo ir viešojo sektorių subjektus, kad būtų sudarytos sąlygos ir plečiamos partnerystės, stebimos kliūtys ir nustatomos vakcinų gamybos ir diegimo paramos priemonės; pabrėžia PPO generalinio direktoriaus pastangas pritraukti narius į diskusijas dėl prekybos ir sveikatos iniciatyvų;

28. pabrėžia, kad tarptautinės prekybos politika turi atlikti aktyvų vaidmenį siekiant šio tikslo, sudarant palankesnes sąlygas prekybai žaliavomis, mažinant kvalifikuotų ir patyrusių darbuotojų trūkumą, sprendžiant tiekimo grandinės problemas ir peržiūrint pasaulinę intelektinės nuosavybės teisių sistemą atsižvelgiant į būsimas pandemijas; atsižvelgdamas į tai, primygtinai ragina vesti konstruktyvų dialogą dėl laikino PPO sutarties dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba (TRIPS), nuostatų netaikymo, siekiant užtikrinti, kad pandemijos metu šalys nepatirtų atsakomųjų veiksmų dėl su COVID-19 susijusių patentų pažeidimų;

29. pabrėžia, kad mokslininkai ir pramonės atstovai įdėjo daug pastangų kurdami naujus COVID-19 diagnozavimo, gydymo metodus ir vakcinas; pabrėžia pagrindinį vaidmenį, kurį atlieka viešojo sektoriaus ištekliai suteikiant galimybę farmacijos įmonėms sumažinti riziką visai vakcinų vertės grandinei finansuojant ir skiriant dideles subsidijas moksliniams tyrimams ir plėtrai, taip pat sudarant plataus masto pažangius pirkimo susitarimus; taip pat pabrėžia pagrindinį sveikatos priežiūros darbuotojų, pacientų, nuo COVID-19 pasveikusių asmenų ir plačiosios visuomenės, dalyvavusios atliekant klinikinius tyrimus ir vykdant kitą mokslinių tyrimų ir plėtros veiklą, susijusią su skirtingais terapiniais vaistais ir vakcinomis, indėlį; mano, kad daugiašalė intelektinės nuosavybės teisių teisinė sistema gali suteikti apsaugą ir paskatas, kurios yra itin svarbios norint pasirengti būsimoms pandemijoms, ir pripažįsta šios sistemos vaidmenį sudarant palankesnes sąlygas plačiam ir precedento neturinčiam vyriausybių, mokslinių tyrimų institucijų ir farmacijos įmonių bendradarbiavimui;

30. pabrėžia, kad itin svarbu dalytis atviromis technologijomis, praktine patirtimi ir moksliniais tyrimais siekiant veiksmingai reaguoti į pandemiją ir visapusiškai dalyvauti daugiašalėse iniciatyvose, pvz., C-TAP (COVID-19 technologijų prieigos rezervas) ir naujai įsteigtame PSO technologijų perdavimo centre, kad būtų išnaudotas visas jų potencialas;

Prekyba ir darnus vystymasis

31. remia Europos žaliojo kurso ir Europos skaitmeninės strategijos integravimą į komunikatą dėl prekybos politikos peržiūros ir ragina vykdyti ryžtingą prekybos politiką, orientuotą į daugiašališkumą, atsparumą ir tvarumą, laikantis ES įsipareigojimo įgyvendinti JT DVT; ragina parengti konkretų veiksmų planą, gaires ir grafiką, kad šis užmojis taptų realybe; todėl ragina Komisiją bendradarbiauti su partneriais siekiant atnaujinti galiojančius prekybos ir investicijų susitarimus pasinaudojant jų peržiūros nuostatomis;

32. teigiamai vertina tai, kad Paryžiaus susitarimas įtrauktas į visus būsimus prekybos, investicijų ir partnerystės susitarimus kaip esminis elementas; pabrėžia, kad siekiant sudaryti laisvosios prekybos susitarimus (LPS) būtina ratifikuoti Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) pagrindines konvencijas ir gerbti žmogaus teises; ragina Sąjungą bendradarbiauti su būsimais ir esamais prekybos partneriais siekiant ratifikuoti ir veiksmingai įgyvendinti kitas dar neįgyvendintas TDO konvencijas ir daugiašalius aplinkos apsaugos susitarimus peržiūrint susitarimus ir derantis dėl jų; ragina į visus prekybos susitarimus įtraukti plataus užmojo skyrius dėl lyčių lygybės, moterų įgalėjimo ir MVĮ, taip pat atskirus skyrius dėl skaitmeninės prekybos;

33. pabrėžia, kad atsigavimas po COVID-19 yra unikali galimybė siekiant propaguoti tvaraus augimo darbotvarkę; todėl ragina Komisiją paspartinti savo 15 punktų veiksmų plano dėl prekybos ir darnaus vystymosi skyrių peržiūrą 2021 m., kad jis galėtų būti įgyvendintas vykstančiose derybose; tikisi, kad atliekant peržiūrą bus sprendžiamas prekybos ir darnaus vystymosi įsipareigojimų vykdymo užtikrinimo klausimas ir atsižvelgdamas į tai primena Nyderlandų ir Prancūzijos neoficialų dokumentą dėl prekybos, socialinio ir ekonominio poveikio bei darnaus vystymosi ([17]); siūlo, kad būtų įvertinti bent pastarojo meto ES prekybos politikos vykdymo užtikrinimo srityje pasiekti laimėjimai, t. y. galimybė spręsti bet kokios partnerių neatitikties problemą kraštutiniu atveju taikant vienašales sankcijas, pavyzdžiui, tarifų ar kvotų tam tikriems produktams nustatymą arba kryžminį kitų susitarimo dalių sustabdymą;

34. ragina Tarybą ir Komisiją į prekybos ir darnaus vystymosi bei žemės ūkio skyrius įtraukti nuostatas dėl gyvūnų gerovės, sąžiningos prekybos ir žiedinės ekonomikos; šiuo atžvilgiu pabrėžia vyriausiojo už prekybos taisyklių laikymosi užtikrinimą atsakingo pareigūno vaidmenį šiuo klausimu ir ragina glaudžiai bendradarbiauti su Europos Parlamento Tarptautinės prekybos komitetu stebint ir tikrinant prekybos ir darnaus vystymosi vykdymo užtikrinimą; ragina Komisiją pasinaudoti neseniai vykusioje ekspertų grupėje įgyta patirtimi, kad į prekybos ir darnaus vystymosi skyrius būtų įtrauktas veiksmų planas su konkrečiais ir patikrinamais įsipareigojimais;

35. apgailestauja dėl to, kad vartotojiškai elektroninei įrangai, o ne aplinkosaugos prekėms, vis dar taikomas lengvatinis režimas ir kad tarifai bei prekybos kliūtys trukdo tvariai prekybai; pabrėžia, kad muitų ir prekybos kliūčių panaikinimas aplinkosaugos prekėms ir paslaugoms turėtų būti atliekamas laikantis PPO taisyklių ir turėtų būti siekiama prisidėti prie novatoriškų sprendimų siekiant įveikti klimato krizę ir įgyvendinti žaliojo kurso tikslus, taip pat darnaus vystymosi tikslus ir darnų vystymąsi visame pasaulyje; prašo Komisijos išnagrinėti priemones, kuriomis būtų šalinami šie iškraipymai, ir žaliojo kurso žodžius paversti darbais įgyvendinant jį visuose prekybos politikos aspektuose;

36. atkreipia dėmesį į dideles išankstines išlaidas, kurios gali būti susigrąžintos tik per tam tikrą laiką, ir tai, kad praktinės patirties ir įrangos trūkumas šiuo metu trukdo arba lėtina besivystančių šalių perėjimą prie žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos; reikalauja, kad Komisija naudotų visas turimas prekybos priemones ir vystomojo bendradarbiavimo politiką, kad padidintų finansinę paramą, techninę pagalbą, technologijų perdavimą, įgūdžių stiprinimą ir skaitmeninimą, siekiant suteikti galių besivystančioms šalims ir sudaryti joms sąlygas užtikrinti tvarų atsparumą, taip pat geriau įgyvendinti išsamų patikrinimą tiekimo grandinėje;

37. ragina ES imtis vadovaujančio vaidmens daugiašalėje sistemoje ir bendradarbiauti su panašių pažiūrų šalimis ir prekybos partneriais įgyvendinant tvirtą aplinkos apsaugos darbotvarkę, įskaitant laipsnišką disciplinų plėtojimą, kad prekybos susitarimuose ir PPO būtų panaikintos rinką iškraipančios ir aplinkai kenksmingos subsidijos, įskaitant iškastinio kuro subsidijų taisykles, remiantis principu „nedaryti didelės žalos“;

38. pabrėžia, kad svarbu atlikti poveikio tvarumui vertinimus *ex ante*, tarpiniu ir *ex post* pagrindu, laikantis konkretaus tvarkaraščio, kuo anksčiau užkertant kelią galimai rizikai, o jei *ex post* vertinimai parodo, kad tai būtina, spręsti neigiamo poveikio klausimą; ragina Komisiją reguliariai informuoti Parlamentą apie vykdomus ir baigtus poveikio darniam vystymuisi vertinimus; pabrėžia, kad reikia parengti išsamią sistemą, kurioje būtų nustatyti konkretūs tikslai siekiant pažangos į prekybos ir investicijų susitarimus integruojant darnaus vystymosi tikslus, žaliąjį kursą ir TDO deramo darbo darbotvarkę; pabrėžia, kad nauji susitarimai turėtų būti sudaromi tik pasiekus šiuos tikslus ir kad galiojantys susitarimai turėtų būti atitinkamai peržiūrėti;

39. pabrėžia, kad skaidrumas, dialogas ir geras komunikavimas su piliečiais ir suinteresuotaisiais subjektais ir piliečiais yra nepaprastai svarbūs siekiant užtikrinti paramą prekybos politikai ir išnaudoti jos teikiamus privalumus; todėl palankiai vertina „Acces2Markets“ platformą ir Komisijos pastangas reklamuoti šią priemonę; tvirtina, kad ES politiniuose ir prekybos susitarimuose turi būti aiškiai apibrėžta pilietinės visuomenės ir vietos patarėjų grupių (VPG), kurių atliekamas stebėsenos vaidmuo galėtų būti išplėstas, rolė bei atsakomybė ir kad finansinė parama, siekiant jos veiksmingumo, turi būti teikiama kartu su gebėjimų stiprinimo priemonėmis; pabrėžia ES delegacijų galimybes remti trečiųjų šalių VPG darbą ir stebėti bei įgyvendinti prekybos susitarimus, ypatingą dėmesį skiriant paramai MVĮ, kurios naudojasi susitarimais ir prekybos lengvinimo priemonėmis; apgailestauja, kad šiuo klausimu nėra visa apimančios struktūros;

40. pabrėžia, kad reikia daugiau nuoseklumo ir skaidrumo tikrinant ES prekybos politiką; pabrėžia, kad reikia nuoseklių, aiškių, išmatuojamų ir objektyvių ES prekybos politikos kriterijų ir ES piliečių įtraukimo, geresnio Komisijos ir Parlamento dialogo, didesnio politikos suderinamumo ir geresnio visų prekybos politikos aspektų tikrinimo; pabrėžia *ex ante*, tarpinio ir *ex post* poveikio darniam vystymuisi vertinimų vaidmenį šioje srityje; ragina Komisiją visais savo pasiūlymų etapais

([17]) Nyderlandų ir Prancūzijos neoficialus dokumentas dėl prekybos, socialinio ir ekonominio poveikio bei darnaus vystymosi (angl. Non-paper from the Netherlands and France on trade, social economic effects and sustainable development), kurį galima rasti svetainėje „The Netherlands at International Organisations (permanentrepresentations.nl)“.

bendradarbiauti su Parlamentu, imtis tolesnių veiksmų dėl VPG pateiktų pasiūlymų, sustiprinti pilietinės visuomenės dialogą ir aktyviau bendradarbiauti su pilietine visuomene Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitete (EESRK); ragina Parlamentą rengti reguliarias konsultacijas su VPG;

Daugiašališkumas ir Europos geopolitinė vieta pasaulyje

41. ragina Komisiją nustatyti galimus konkrečius ir specifinius veiksmus bei veiksmų planą siekiant įgyvendinti atviro strateginio savarankiškumo koncepciją ir užtikrinti, kad būtų apsvarstytos visos įmanomos pasirinktys; susirūpinęs atkreipia dėmesį į tai, kad po COVID-19 protrūkio padidėjo geopolitinė konkurencija ir įtampa;

42. primena geopolitinę stiprios, įvairios ir atsparios ES prekybos politikos reikšmę; primena, kad aukštas ES energetinės priklausomybės lygis yra iššūkis atviram strateginiam savarankiškumui, dėl kurio privalome paspartinti energetikos pertvarką; pabrėžia, kad ES rinkos stiprybė, vertybės ir bendradarbiavimo, sąžiningumo, abipusiškumo bei taisyklėmis grindžiamos prekybos principų laikymasis turėtų būti mūsų atvirumo pagrindas;

43. primygtinai rekomenduoja, kad ES siektų naujos partnerystės ir įtvirtintų esamą partnerystę su panašiai mąstančiais partneriais; mano, kad daugiašaliai prekybos susitarimai su ribotu partnerių skaičiumi, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama strateginiams klausimams, suteikia geresnių ir konkretesnių būdų įgyvendinti atviro strateginio savarankiškumo koncepciją ir susilaukia pilietinės visuomenės palaikymo;

44. tačiau pabrėžia, kad tais atvejais, kai bendradarbiauti nepavyksta, ES turėtų ginti savo interesus autonominėmis priemonėmis, kad apsaugotų savo vertybes ir kovotų su nesąžiningos prekybos praktika pagal tarptautinę teisę;

45. teigiamai vertina tai, kad prekybos politikos peržiūroje patvirtinamas daugiašališkumas ir pateikiama išsamių pasiūlymų dėl būtinos nuodugnios visų PPO funkcijų reformos;

46. pritaria tam, kad Komisija savo PPO reformos vizijoje daug dėmesio skiria ekonomikos gaivinimui, darniam vystymuisi, nesąžiningoms valstybės subsidijoms ir skaitmeninei prekybai, ir primygtinai ragina Komisiją dėti visas pastangas siekiant įgyvendinti savo darbotvarkę, įskaitant tikslus dėl lyčių lygybės, žmogaus teisių ir darbo standartų;

47. pabrėžia, kad svarbu užtikrinti spartų PPO ryšį su kitomis daugiašalės sistemos organizacijomis, pavyzdžiui, PSO, pasiekti sutarimą Ženevoje, užtikrinti, kad tarptautinės organizacijos kartu spręstų pasaulinius uždavinius, ir 12-ojoje PPO ministrų konferencijoje užbaigti derybas dėl subsidijų žuvininkystei;

48. pabrėžia PPO prekybos ir klimato iniciatyvos svarbą ir pakartoja, kad remia susitarimą dėl ekologiškų prekių; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina naujosios PPO generalinės direktorės požiūrį ir tikisi, kad Komisija tvirtai ją palaikys, kad būtų suteiktas naujas postūmis organizacijai ir kad ji galėtų išspręsti uždavinius, su kuriais šiuo metu susiduriama daugiašalėje prekybos sistemoje;

49. pabrėžia, koks svarbus veiksmingas ginčų sprendimas siekiant užtikrinti daugiašalės prekybos sistemos stabilumą ir nuspėjamumą ir kad būtina išspręsti dabartinės apeliacinio komiteto padėties klausimą, bendradarbiaujant su JAV, kad jis vėl veiktų ir taip būtų užtikrinta, kad prekyba ginčai būtų tinkamai sprendžiami; prašo Komisijos, įgyvendinant PPO prekybos ir klimato srities iniciatyvą, atitinkamais atvejais pasiūlyti į ginčų sprendimo procesą įtraukti su aplinka susijusias ekspertines žinias;

50. pabrėžia, kad siekiant įgyvendinti bet kokią esminę organizacijos reformą nepaprastai svarbu bus atgaivinti PPO derybų funkciją; ypač pažymi, kad reikia spręsti konkurencijos iškraipymo, kurį sukėlė subsidijos pramonei ir valstybės valdomos įmonės, ypač Kinijoje, problemą, ir prašo Komisijos pateikti pasiūlymų, kaip nustatyti ir diferencijuoti subsidijų kategorijas pagal tai, kaip jos prisideda siekiant teisėtų viešųjų tikslų;

51. pabrėžia, kad, siekdama atgaivinti PPO derybų funkciją, ES turi dirbti kartu su panašiai mąstančiais partneriais, kad būtų galima rasti bendrą pagrindą PPO reformai plačiąja prasme; dar kartą patvirtina, kad prasmingai PPO reformos pažangai reikalingas platus sutarimas ir panašiai mąstančių partnerių koalicijos; ragina Komisiją toliau dalyvauti daugiašalėse derybose siekiant sudaryti daugiašalius susitarimus; remia Komisijos pasiūlymą pradėti derybas dėl daugiašalio

susitarimo dėl konkurencijos neutralumo su panašiai mąstančiais partneriais; yra įsitikinęs, jog tam, kad bet kokia prasminga PPO reforma būtų sėkminga, nepaprastai svarbi yra ES lyderystė ir transatlantinis bendradarbiavimas;

52. ragina Komisiją aktyviai ieškoti būdų, kaip pašalinti neatitikimą tarp išsivystymo lygio ir tarptautinėje prekybos sistemoje prisiimtų įsipareigojimų lygio; pabrėžia, kad ypač daug dėmesio turi būti skiriama besivystančioms šalims ir jų specifiniams poreikiams, susijusiems su ekonomikos augimu, darniu vystymusi ir PPO reforma;

53. mano, jog labai svarbu, kad kitoje PPO ministrų konferencijoje būtų aptartas sankcijų režimas, siekiant užkirsti kelią tam, kad kai kurių narių tarptautinių prekybos taisyklių pažeidimo pasekmių sektoriams, kurie nėra atsakingi už reikalavimų nesilaikymą;

54. pritaria prekybos politikos peržiūroje pateiktam pasiūlymui, kad Didysis dvidešimtukas (G 20) turėtų sustiprinti bendradarbiavimą ir koordinuotų pastangas anglies dioksido poveikio neutralumo srityje ir sprendžiant kitus žaliojo kurso aspektus; tačiau pabrėžia, jog tam, kad šis požiūris būtų veiksmingas, kai kurie Didžiojo dvidešimtuko nariai turės padidinti savo išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo įsipareigojimus; ragina Komisiją įgyvendinti veiksmingą pasienio anglies dioksido korekcinį mechanizmą;

55. pritaria naujai ir ateities perspektyvomis grindžiamai transatlantinei darbotvarkei, grindžiamai bendrais interesais ir bendromis vertybėmis bei tikslais, siekiant atsverti Ramiojo vandenyno ekonominio ir prekybos bendradarbiavimo plėtrą, įgyvendinti prasmingą PPO reformą ir rasti bendrus bendrų problemų sprendimus;

56. pripažįsta, kad tuo pat metu išlieka tam tikrų skirtingų interesų; ragina Komisiją ir JAV administraciją glaudžiai bendradarbiauti naujomis politinėmis aplinkybėmis, kad būtų užtikrintos vienodos verslo sąlygos įmonėms siekiant padidinti patekimą į rinką ES bendrovėms, kad būtų toliau nagrinėjami susitarimai dėl atitikties vertinimo ir pramoninių tarifų panaikinimo, susitarta dėl plataus užmojo socialinių, technologinių ir aplinkos apsaugos standartų, taip pat remtis viena kitos patirtimi siekiant veiksmingiau skatinti šių standartų taikymą visame pasaulyje;

57. primygtinai ragina abi šalis spręsti dvišalius prekybos ginčus, pritaria tam, kad būtų sustabdytas „Airbus-Boeing“ tarifų taikymas, ir primygtinai ragina šį klausimą išspręsti visam laikui, kad būtų rastas skaitmeninių mokesčių sprendimas; ragina JAV panaikinti 232 skyriaus tarifus plienui ir aliuminiui;

58. ragina dėti bendras pastangas siekiant daugiausia dėmesio prekybos politikoje skirti darbuotojams ir įmonėms siekiant įveikti pandemiją, paspartinti ekonomikos atsigavimą ir palengvinti prekybą vakcinomis ir būtiniausiomis medicinos prekėmis; pakartoja, jog turime veikti išvien, kad būtų įgyvendinta prasminga PPO reforma ir atkurtas gerai veikiantis apeliacinis komitetas; ragina abi šalis laikytis PPO įsipareigojimų pagal Sutartį dėl viešųjų pirkimų ir rasti bendrus bendrų problemų sprendimus, tačiau pabrėžia, kad prireikus ES turi veikti savarankiškai;

59. pritaria bendram komunikatui „Nauja ES ir JAV pasaulinių pokyčių darbotvarkė“ ir ragina skubiai įsteigti naują ES ir JAV prekybos ir technologijų tarybą; ragina ES ir JAV glaudžiai bendradarbiauti diegiant naujas ir perversmines technologijas, įskaitant bendrus eksporto ir importo apribojimus autoritarinių valstybių atžvilgiu;

60. ragina Komisiją laikyti prekybą, klimatą ir su tuo susijusias reformas transatlantinių santykių pagrindu, kartu atkreipiant dėmesį į naujosios JAV administracijos demonstruojamą užmojų lygį šioje srityje, taip pat paremtą nauju požiūriu, kaip tas, kuris jau, pavyzdžiui, taikomas Jungtinių Valstijų, Kanados ir Meksikos susitarimu;

61. suvokia ES prekybos santykių su Kinija, kuri 2020 m. tapo didžiausia ES prekybos prekėmis partnere, svarbą; yra tvirtai įsitikinęs, kad ES ir Kinijos prekybos santykių atžvilgiu reikia numatyti labiau subalansuotą ir abipusį požiūrį; pabrėžia, kad būsimas ES ir Kinijos visapusiško susitarimo dėl investicijų (angl. CAI) ratifikavimo procesas, kuris gali būti pradėtas tik tada, kai ES padarys esminę pažangą rengiant tinkamas ir veiksmingas autonomines priemones, įgyvendinamas siekiant kovoti su rinką iškraipančia praktika ir ginti strateginius ES interesus, įskaitant produktų, pagamintų naudojant priverstinį darbą, draudimą, atnaujintą prekybos apsaugos priemonių rinkinį ir veikiantį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus mechanizmą;

62. pabrėžia, kad CAI ratifikavimas neįsivaizduojamas, atsižvelgiant į kintančią platesnio masto ES ir Kinijos santykių dinamiką, ir labai apgailestauja dėl nepriimtino Kinijos eskalavimo, pastarajai nusprendus taikyti sankcijas išrinktiems Europos Parlamento nariams ir Europos subjektams, nes tai dar labiau mažina pasitikėjimą ir trukdo dvišaliam bendradarbiavimui; pabrėžia, kad CAI ratifikavimo procesas neprasidės, kol nebus panaikintos Kinijos sankcijos Europos Parlamento nariams ir organams;

63. pabrėžia, kad Parlamentas atidžiai išnagrinės susitarimą, įskaitant jo nuostatas dėl darnaus vystymosi, ir primena Komisijai, kad, paprašytas patvirtinti investicijų susitarimą, jis atsižvelgs į žmogaus teisių padėtį Kinijoje, taip pat ir Honkonge;

64. ragina Komisiją daryti pažangą sudarant investicijų susitarimą su Taivanu, parodant įsipareigojimą prasmingai dalyvauti prekybos ir investicijų santykiuose ir imantis būtinų veiksmų, kad iki 2021 m. pabaigos būtų atliktas poveikio vertinimas, surengtos viešos konsultacijos ir nustatyta taikymo sritis; pakartoja, koks svarbus dvišalis struktūrinis dialogas, įskaitant klausimus, susijusius su daugiašališkumu ir PPO, technologijomis ir visuomenės sveikata, taip pat bendradarbiavimas ypatingos svarbos išteklių, tokių kaip puslaidininkiai, srityje;

65. teigiamai vertina prekybos politikos peržiūroje veiksmingai, tvariai ir konstruktyviai prisiimtus įsipareigojimus Afrikai ir rytinėms bei pietinėms kaimyninėms šalims ir ragina imtis konkrečių veiksmų, kuriais būtų stiprinami ES santykiai su šiomis partnerėmis, be kita ko, energetikos srityje;

66. pakartoja, kokia svarbi yra strateginė ir tvari partnerystė su Pietryčių Azija ir Indija; atsižvelgiant į tai, ragina Komisiją toliau bendradarbiauti su regionu ir aktyviai skatinti taisyklėmis pagrįstus prekybos santykius, kurie prisidėtų prie išsamios ir plataus užmojo Indijos ir Ramiojo vandenyno regiono strategijos;

67. pabrėžia, kad COVID-19 krizė pabrėžė naujos partnerystės, skatinančios įtraukios ir tvarios politikos metodą, su Afrikos žemynu svarbą; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad reikia spręsti klausimą dėl skolų mažinimo ir panaikinimo; pabrėžia, kad ES turi aktyviai remti vertės grandinių Afrikoje įvairinimą;

68. palankiai vertina tai, kad įsigaliojo Afrikos žemyninė laisvosios prekybos erdvė (AfCFTA) – priemonė, kuri aktyviai padės vykdyti Afrikos regioninę, ekonominę ir politinę integraciją ir gerins Afrikos galimybes patekti į pasaulines rinkas;

69. pabrėžia ES įsipareigojimo palaikyti mūsų prekybos santykius su Lotynų Amerika ir Karibų jūros regionu, įskaitant užjūrio šalis ir teritorijas, svarbą; reiškia susirūpinimą dėl COVID-19 poveikio, ypač moterims, šiame regione;

70. ragina visas ES institucijas laikyti prioritetu mūsų prekybos ir vystomąjį bendradarbiavimą ir didesnio atsparumo pandemijoms ir ekstremalioms sveikatos situacijoms vystymą; ragina Komisiją šiais klausimais palaikyti struktūrinį dialogą su partneriais pirmiau minėtuose regionuose;

o

o o

71. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.